

# Ecologie - onderdeel vormvrije m.e.r.-beoordeling

## Natura 2000/Natuurbeschermingswet 1998

### *Effecten op Natura 2000 belangrijk voor te doorlopen m.e.r.-procedure*

In de vormvrije m.e.r.-beoordeling moet onderzocht worden of de ontwikkelingen in bestemmingsplan Trade Port Noord - Klaver 1 al dan niet in cumulatie met de effecten van ontwikkelingen in de omgeving, leiden tot negatieve effecten op omliggende Natura 2000 gebieden. Als er sprake is van negatieve effecten en het is niet uit te sluiten dat deze significant negatief zijn, heeft dit consequenties voor de onderzoeksplicht en de te doorlopen m.e.r.-procedure: er moet dan een zogenaamde passende beoordeling worden opgesteld en dat leidt weer tot de verplichting in het kader van het bestemmingsplan een m.e.r.-procedure te doorlopen (waarvan de passende beoordeling onderdeel uitmaakt).

### *Stikstof als enige relevante aspect, Maasduinen en Deurnsche Peel en Mariapeel als enige relevante Natura 2000-gebieden*

In en direct rond het plangebied ligt geen Natura 2000-gebied. De dichtst bij gelegen Natura 2000-gebieden zijn Maasduinen (gebiedsnummer 145) op ruim 5 km ten noordoosten van het plangebied en Deurnsche Peel & Mariapeel (gebiedsnummer 139) op ruim 10 km ten westen van het plangebied. De ontwikkelingen in het bestemmingsplan Trade Port Noord - Klaver 1 hebben gezien de afstand geen effecten van ruimtebeslag, verstoring door geluid, licht, vernatting, verdroging e.d. Er is maar op één aspect mogelijk effect op Natura 2000-gebieden: stikstofdepositie. De mogelijke effecten van de ontwikkelingen in het bestemmingsplan Trade Port Noord - Klaver 1 als gevolg van stikstofdepositie blijven beperkt tot de bovengenoemde twee Natura 2000-gebieden.

### *Voortoets - Passende beoordeling Trade Port Noord vormt basis*

In het kader van de m.e.r.-procedure voor het bestemmingsplan Trade Port Noord is reeds een Passende beoordeling opgesteld (Oranjewoud, oktober 2011). Het grootste gedeelte van Klaver 1 is hierin getoetst. De voorgenomen ontwikkeling vormt aanleiding om deze toetsing / Passende Beoordeling te actualiseren.

Voor de actualisatie zijn de volgende wijzigingen van belang:

1. het planvoornemen Klaver 1;
2. wijzigingen in Aanwijzingsbesluiten;
3. wijziging in toetsrichtlijnen voor stikstofdepositie;

#### Ad 1. Planvoornemen

De planoptimalisatie voor klaver 1 van het bedrijventerrein Trade Port Noord bestaat uit een efficiëntere kavelindeling naar aanleiding van de benodigde schaalgrootte. Concreet betekent dit een uitbreiding van klaver 1 naar oostelijke richting (tot de hoogspanningslijn) en een vergroting van het uitgeefbaar oppervlak. Dit kan leiden tot extra stikstofemissie en -depositie.

#### Ad 2. Aanwijzingsbesluiten

Inmiddels is ook het aanwijzingsbesluit voor Maasduinen definitief gemaakt (mei 2013). Dit betekent de volgende wijzigingen ten opzichte van de PB 2011:

- H3130 zwakgebufferde vennen: uitbreidingsdoelstelling voor oppervlak en verbeterdoelstelling kwaliteit (in plaats van behoudoelstellingen)
- H4010A vochtige heiden (hogere zandgronden): verbeterdoelstelling kwaliteit (in plaats van behoudoelstelling)
- schrappen van de (stikstofgevoelige) complementaire doelen H1059 Pimpernelblauwtje en H1061 Donker pimpernelblauwtje

Beide habitattypen liggen buiten de smalle strook dicht langs de weg waar lokaal een hogere stikstofdepositie als gevolg van Trade Port Noord kan optreden. De wijziging in

uitbreidingsdoelstelling is geen aanleiding om de conclusies in de Passende beoordeling (significant negatieve effecten zijn uitgesloten) te herzien.

### Ad 3. Toetsrichtlijnen voor stikstofdepositie

De gevoeligheid van habitattypen voor stikstofdepositie wordt uitgedrukt in de kritische depositie waarde (KDW) in mol N/ha/jaar. Hoe lager de KDW van een habitatype, hoe gevoeliger het habitatype voor atmosferische stikstofdepositie. De kritische depositiewaarde wordt gedefinieerd als: 'de grens waarboven het risico niet kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het habitatype significant kan worden aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de atmosferische stikstofdepositie' (Van Dobben, 2012). De KDW's van de habitattypen waarvoor Maasduinen en Deurnsche Peel & Mariapeel zijn aangewezen, zijn aangepast ten opzichte van de PB 2011 (zie tabel 1).

**Tabel 1: wijziging KDW's (Van Dobben 2012) (geel is lagere KDW en groen is hogere KDW ten opzichte van PB 2011), laatste kolommen geven aan voor welke habitatype de Natura 2000-gebied zijn aangewezen**

| Habitatcode | Habitatnaam                                         | KDW 2008 | KDW 2012 | Maasduinen | Deurnsche Peel & Mariapeel |
|-------------|-----------------------------------------------------|----------|----------|------------|----------------------------|
| H2310       | Stuifzandheiden met struikheide                     | 1100     | 1071     | x          |                            |
| H2330       | Zandverstuivingen                                   | 740      | 714      | x          |                            |
| H3130       | Zwakgebufferde vennen                               | 410      | 571      | x          |                            |
| H3160       | Zure vennen                                         | 410      | 714      | x          |                            |
| H4010A      | Vochtige heiden (hogere zandgronden)                | 1300     | 1214     | x          |                            |
| H4030       | Droge heiden                                        | 1100     | 1071     |            | x                          |
| H6120       | Stroomdalgraslanden                                 | 1250     | 1286     | x          |                            |
| H7110A      | Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)               | 400      | 500      |            | x                          |
| H7110B      | Actieve hoogvenen (heideveentjes)                   | 400      | 786      | x          |                            |
| H7120ah     | Herstellende hoogvenen actief hoogveen              | 400      | 500      |            | x                          |
| H7120hb     | Herstellende hoogvenen hoogveenbos                  | 400      | 1786     |            | x                          |
| H7120vh     | Herstellende hoogvenen vochtige heide               | 400      | 1214     |            | x                          |
| H7150       | Pioniervegetaties met snabelbiezen                  | 1600     | 1429     | x          |                            |
| H91D0       | Hoogveenbossen                                      | 1800     | 1786     | x          |                            |
| H91E0C      | Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) | 1860     | 1857     | x          |                            |

Uit deze tabel blijkt dat er wel verschuivingen zijn in de KDW's maar dat er geen nieuwe habitattypen als stikstofgevoelig zijn aangewezen. Voor de habitattypen die volgens de PB Trade Port Noord in het invloedsgebied van de weg liggen (H2310, H91D0 en H91E0C) is het verschil in KDW's heel beperkt en vormt de wijziging van de KDW's geen aanleiding om de conclusies in de Passende beoordeling (significant negatieve effecten zijn uitgesloten) te herzien.

### Effectbeschrijving en -beoordeling

De toename van stikstofdepositie is terug te voeren op emissie vanaf het bedrijventerrein en extra emissie door wegverkeer

#### Oppervlakte bedrijventerrein

Door de uitbreiding van de oppervlakte bedrijventerrein en de efficiëntere kavelindeling van Klaver 1 is een lichte depositietoename als gevolg van de emissie vanaf het bedrijventerrein mogelijk. Als mitigerende maatregel wordt het bestemmingsplan Trade Port Noord - klaver 1 (conform het bestemmingsplan Trade Port Noord) zo beperkt dat de vestiging van bedrijven en bedrijfsactiviteiten die leiden tot een relevante stikstofemissie niet worden toegestaan. Hierdoor kan worden uitgesloten dat het bestemmingsplan leidt tot significante effecten op de omliggende Natura 2000-gebieden door een toename van stikstofdepositie van bedrijven.

### Verkeerseffecten

Ten aanzien van de wegverkeereffecten op het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel is in de PB voor Trade Port Noord geconstateerd dat de effecten van Trade Port Noord in 2010 onderdeel zijn geweest van de effectbeoordeling voor het Tracébesluit Rijksweg 74. In het Tracébesluit Rijksweg 74 zijn in relatie tot de Natuurbeschermingswet de effecten van Trade Port Noord op het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel en Mariapeel in de cumulatie met Rijksweg 74 vertaald in een pakket van mitigerende maatregelen, deels zelfs meer dan de strikte mitigatieopgave. Met deze maatregelen is, naast het effect van Rijksweg 74, ook het effect van Trade Port Noord teniet gedaan. Daarmee zijn de effecten van stikstofdepositie als gevolg van wegverkeer vanwege Trade Port Noord reeds beoordeeld en voldoende gemitigeerd. De effecten van Klaver 1 vallen binnen de bandbreedte van het totale Trade Port Noord én binnen de ruimere mitigatieopgave zoals uitgevoerd voor de Rijksweg 74. De effecten kunnen daarmee met recht buiten de mitigatieopgave van Trade Port Noord - klaver 1 blijven.

Ten aanzien van de wegverkeereffecten (netwerkeffect) op het Natura 2000-gebied Maasduinen is er sprake van een toename wegverkeer als gevolg van (de uitbreiding van) het bedrijventerrein. Het grootste gedeelte van Trade Port Noord - klaver 1 valt binnen de reeds getoetste effecten in het kader van Trade Port Noord. De toename van verkeer door de uitbreiding en de efficiëntere indeling is beperkt ten opzichte van de totale verkeersaantrekkende werking van Trade Port Noord. Binnen klaver 1 betreft de toename van de totale oppervlakte met bestemming bedrijventerrein 23,6 ha. Echter daarbinnen wordt nog 6,69 ha groen gerealiseerd zodat het potentieel uitgeefbaar terrein 46,41 ha betreft en daarbinnen worden ook nog wegen aangelegd omdat in de nieuwe situatie maar 0,9 ha hard bestemd is voor verkeer. Dit betekent dat de toename aan verkeersbewegingen niet evenredig zal zijn met de toename aan oppervlakte met de bestemming bedrijventerrein binnen Klaver 1. De toename zal veel beperkter zijn en zal ter hoogte van de Maasduinen wegvallen ten opzichte van de autonome ontwikkelingen en de totale verkeersaantrekkende werking van Trade Port Noord, gezien de afstand van ruim 5 km tot het Natura 2000-gebied Maasduinen. Bovendien vallen de effecten van het realiseren van klaver 1 binnen de bandbreedte van de effecten van het totale Trade Port Noord omdat sprake is van een gefaseerde ontwikkeling en de andere fase (nog) niet gerealiseerd zijn. Voor de effecten van Trade Port Noord is er - ondanks de beperkte toename als gevolg van Trade Port Noord Klaver 1, door het schoner worden van het wegverkeer sprake van een verbetering van de stikstofdepositie in 2020 in de stikstofgevoelige habitats ten opzichte van de huidige situatie. Bovendien is in het concept Natura 2000-beheerplan opgenomen dat de bosstrook aan de rand van het Natura 2000-gebied behouden blijft als buffer voor verspreiding van ammoniak en deels stikstof kan opnemen afkomstig van het verkeer. Een lokale toename dicht bij de weg kan worden verevend met een de positieve effecten in dezelfde habitattypen op grotere afstand. Hierdoor kan worden uitgesloten dat het bestemmingsplan leidt tot significante effecten op het Natura 2000-gebied Maasduinen door een toename van stikstofdepositie door netwerkeffecten verkeer.

### *Effecten aanlegfase*

Tijdens de aanlegfase is sprake van extra uitstoot van stikstof door materieel voor het bouwen en/of slopen (bouwkransen, heilmachines, graafmachines e.d.) en door verkeersbewegingen voor aan- en afvoer van materiaal. Het effect hiervan is echter tijdelijk en vooral geconcentreerd rond het plangebied. Er wordt daarom geen negatief effect verwacht op Natura 2000-gebieden.

### **Nationaal Natuurnetwerk**

Het Nationaal Natuurnetwerk werd vroeger Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Provinciale ontwikkelingszone groen (POG) genoemd.

Realisatie van de ontwikkelingen in het bestemmingsplan Trade Port Noord - Klaver 1 heeft geen negatief effect op de het Nationaal Natuurnetwerk. Het plangebied is geen onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk, de afstand tot aan de nabijgelegen onderdelen ervan is dermate dat er geen sprake is van externe werking.

### *Effecten aanlegfase*

Ook tijdens de aanlegfase is geen sprake van negatief effect op het Nationaal Natuurnetwerk, niet in ruimtebeslag en niet in externe werking (geluidhinder).

### **Beschermde soorten/ Flora- en faunawet**

De realisatie van klaver 1 gaat gepaard met bebouwing. Er gaan daarmee flora- en faunawaarden verloren. De bestaande waarden van het plangebied Trade Port Noord Klaver 1 zijn beperkt. Een deel van het plangebied was ingericht als parkeerterrein voor de Floriade 2012 en is in de aanloop daar naar toe getoetst op mogelijke natuureffecten (Oranjewoud, januari 2011). De ontwikkeling van Trade Port Noord - Klaver 1 heeft effecten op dit plangebied dat fungeert als leefgebied voor enkele strenger beschermde diersoorten, zoals de enkele vogelsoorten, vleermuizen en das.

De aanwezige broedvogelterritoria zijn grotendeels van soorten van het agrarische landschap. De ligging van Trade Port Noord is geheel in het agrarische gebied gelegen en daardoor heeft de aanleg juist op deze soorten een effect. Er zullen broedterritoria verdwijnen van soorten als de patrijs, boerenzwaluw, graspieper en gele kwikstaart (rode lijst soorten, nesten niet jaar rond beschermd). Leefgebieden van de Patrijs zijn reeds in een eerder stadium van Trade Port Noord gecompenseerd, in combinatie met boscompensatie van Trade Port West. Deze gecombineerde boscompensatie (voor Trade Port West) en natuurcompensatie (voor Trade Port Noord) is gerealiseerd in 2007 (Oranjewoud, 2012). Er worden geen gebouwen gesloopt zodat de vaste verblijfplaats van Kerkuil en een Steenuil behouden blijft. De Kerkuil heeft ook een verblijfplaats ten noorden van het plangebied nabij de Sevenumse Weg. Verstoring speelt geen rol voor broedterritoria buiten het plangebied, aangezien het plangebied van overige geschikte broedterritoria door wegen wordt gescheiden. Voor vogels zijn er geen mitigerende en compenserende maatregelen nodig maar in het kader van de zorgplicht dient wel rekening gehouden te worden met het broedseizoen.

De effecten van Klaver 1 op vleermuizen zijn beperkt tot het verlies van foerageergebied. Voor de beperkte aantasting van het foerageergebied van vleermuizen is geen mitigatie of compensatie nodig, gezien de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied in de directe omgeving. De Sevenumse weg is van groot belang als vliegroute. Deze weg ligt buiten het plangebied, waardoor hier in het kader van Trade Port Noord - klaver 1 geen veranderingen zullen optreden. De potentiële verblijfplaatsen liggen (ver) buiten het plangebied voor klaver 1 en blijven behouden bij realisatie van klaver 1. Verstoring van de vleermuizen door toename van verlichting is niet aan de orde. Ondanks dat er meer lichtverstoring zal zijn door de bouw van een bedrijventerrein in plaats van een akkerlandgebied, hebben foeragerende vleermuizen hier geen hinder van. In het plangebied worden voornamelijk Gewone Dwergvleermuizen en de Laatvlieger waargenomen. Deze soorten worden voornamelijk rondom verlichte straten waargenomen. Extra verlichting is voor deze soorten geen probleem. De soorten die gevoelig zijn voor licht, zoals de Grootoorvleermuis komen verder van het plangebied voor. De toename van licht in het plangebied heeft geen nadelig effect op de Grootoorvleermuizen.

Van de das zijn buiten het plangebied (ten noorden en ten zuiden) twee burchten aanwezig. Het gebied van Trade Port Noord (- klaver 1) heeft een verbindingsfunctie tussen de twee leefgebieden in. Deze functie mag niet verdwijnen. Voor de Greenportlane zijn diverse voorzieningen getroffen om de barrièrewerking te beperken; namelijk de aanleg van een ecoduct (ten oosten van het plangebied) en een wildtunnel (ten westen van het plangebied). Voor het functioneren van deze voorzieningen is de geleidende beplanting essentieel. Daarvoor worden enkele groenzones in/langs Trade Port Noord voorzien. Voor klaver 1 betekent dat de groenzone langs de Greenportlane, de ecozone oostelijk van en direct grenzend aan Trade Port Noord - klaver 1 (via het ecoduct over de Greenportlane en het toekomstig ecoduct over de A73) en de secundaire dassenroute in noord-zuid-richting aan de westgrens van klaver 1. De locaties van deze zones, inclusief de faunapassages onder/over de Greenportlane, zijn opgenomen de ontheffing Flora- en faunawet die in het kader van de Greenportlane is verleend (Dienst Regelingen, december 2009). Ondanks de efficiëntere indeling (en daarmee het verdwijnen van de geplande groenstructuren binnen klaver 1) blijven de groenzones met een verbindende functie behouden.

Belangrijk is dat deze een groene dasvriendelijke inrichting krijgen en dat de groenzones goed worden aangesloten op de faunapassages van de Greenportlane. Met deze inrichting wordt tegemoet gekomen aan de instandhouding van voldoende passagemogelijkheden van de gebiedsontwikkeling Trade Port Noord - klaver 1 inclusief Greenportlane.

Door de nieuwe plangrens van Klaver 1 wordt de verbindende zone richting ecoduct over de Greenportlane aan de oostzijde van het plangebied op een enkele plek ingeperkt. Ook op deze plek zal de inrichting extra aandacht vragen.

Rekening houdend met de maatregelen voor de das zal de Flora- en faunawet de uitvoering van het bestemmingsplan Trade Port Noord - Klaver 1 niet in de weg staan.

#### *Effecten aanlegfase*

Ook tijdens de aanlegfase treedt het verlies van waarden en verstoring al op. Hier dient in de aanlegfase rekening mee gehouden te worden (inventarisatie vooraf, geen werkzaamheden in broedseizoen, tijdig uitvoeren mitigerende maatregelen e.d.).

## **Bronnen**

Dienst Regelingen, december 2009. Ontheffing Flora- en Faunawet artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c - Greenportlane.

Dobben van, et al., december 2012. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Wageningen, Alterra, Alterrapport 2397.

Oranjewoud, januari 2011. Memo Parking Floriade omgevingsscan - natuureffect en mitigatie groenzone

Oranjewoud, oktober 2011. Voortoets - Passende beoordeling Bedrijventerrein Trade Port Noord, Venlo; toetsing op het niveau van Besluit MER.

Oranjewoud, augustus 2012. Bedrijventerrein Trade Port Noord in Venlo ; Natuurcompensatieplan.

PAS Bijlagen Deel II - bijlagen 1 en 2 - november 2012.

Provincie Limburg, januari 2014. Document PAS-analyse Herstelstrategieën Maasduinen.

Provincie Limburg, 9 augustus 2009. Concept-Beheerplan MAASDUINEN.

### *Websites*

[www.minez.nl](http://www.minez.nl) (aanwijzingsbesluiten)